

Pisma iz Drniša

Autor Administrator

Pisma iz Drniša

A.
Bukovac

...Ništa

ljepše od druženja s prijateljima. Uz gostoljubive domačine (a od ovih nema boljih), uz čuveni drniški prut i odlično vino, da vas ne izazivam nabranjem drugih delicija, koje je Branka pripremila, kao npr. meni do tada nepoznati paradajzot, sijeanja i prije poteku kao Eikola u proljeće...

* * *

Nakon

počeno odrađene radne i ugodne vožnje odličnom autocestom koju zovu

Dalmatinom, nakon tri sata i nešto, već smo pred Drnišom gdje nas na vidikovcu odakle se kao na dlanu vide i grad i polje za koje doznajem

da se

zove Petrovo, i okolne planine Svilaja, nešto bliža Promina, i u daljini

tek

plavičasti rubovi Dinare, dočekuju Branka i Pero sa zdjelicom suhih

smokava i

čljiva i obaveznim lijekom za uklanjanje umora i lošeg raspoloženja,

pravom

domaćom travaricom.

{moszoomthumb imgid=1419 itemid=35}

Prizor

doista lijep: simpatični gradić u podnožju planine, uz rub polja, u punom cvatu i zelenilu. Pokušavam iskoristiti posljednje zrake sunca i objektivom fotoaparata uhvatiti ljepotu za koju bi i pravi znalci teško uspjeli naći prave riječi. Lijek, Perina travarica, djeluje i trenutačno zaboravljamo svaku tjeskobu i svaku vezu s problemima, brigama i obvezama, s kojima obično u metropoli i liježemo u krevet i ustajemo iz njega. Sa zalaskom sunca vjetar sa Svilaže pomalo pojačava, postaje hladno i mi se pokrećemo prema našim cilju. Slijedim Perin zeleni mercedes i za koju minutu već smo pred hotelom Park u samom središtu grada.

“Ovo

je Poljana” – kazuje nam Pero, “i etalite, na kome je prije rata sve vrvilo od ljudi, a u većernje sate, od silnog mnoštva nisi mogao ni koraka napraviti”. Kad smo došli Poljana je bilo gotovo posve pusta. Tek bi se pokoji usamljeni prolaznik osvrnuo na nas strance udaljujući se brzo prema okolnim ulicama.

Smještam

se u hotel, lijepo obnovljenu starinsku zgradu, za koju bi se u vrijeme njene gradnje reklo da je velika i luksuzna, a danas tek oveća, pristojna katnica, koju je za sebe izgradio lokalni liječnik. To je bio pravi doktor, govorim sam sebi, a ne kao neki danas, neću ih ni spominjati, koji nisu u stanju maknuti se iz nekakvog stanja. Dugi uski hodnik sastarim fotografijama i crtežima Drića i već smo pred vratima s brojem 113. Moj sretan broj. Barem sam tako odlučio vjerovati. A, hvala Svevišnjem, do sada je tako i bilo. Soba jednostavna, obična, s dobrim krevetom i čistom posteljinom. Baš po mojoj mjeri.

Pod

starim krovovima Š.

Ništa

ljepše od druženja s prijateljima. Uz gostoljubive domaæine (a od ovih nema boljih), uz èuveni drniški pršut i odlièno vino, da vas ne izazivam nabranjem drugih delicija, koje je Branka pripremila, kao npr. meni do tada nepoznati paradizot, sijeaanja i prièe poteku kao Èikola u proljeæe. A pod ovim starim krovovima obnovljene roditeljske kuæe gdje su rasla èetiri brata Š. kao èetiri sokola, sa svojom sestrom miljenicom i roditeljima, kojih stare fino uokvirene fotografije vise na zidovima, odajuæi i finoæu crta i ljubav i èvrstinu karaktera, o èemu drugo prièati nego o povijesti ove kuæe, ove obitelji, mjesta, cijelog kraja. A ta je povijest i lijepa i teška i tužna, kao što je i cijela povijest hrvatskog naroda.

I

slušamo od Pere kako su ljudi, Hrvati, poèetkom Domovinskog rata, pod prijetnjom uništenja od strane JNA i do zuba naoružanih pobunjenih Srba morali napustiti svoje domove, otiæi na dugo progonstvo, da bi se tek s Olujom vratili u uništene i oneèišæene domove, i kako su oni što su se usudili ostati doživjeli nezamisliva stradanja, patnju, izdaju i poniženja od najbližih susjeda i prijatelja kojima su vjerovali; osjetili u stvarnosti kako èovjek može biti gori nego zvijer.

Ali, kako li je to èudesno, život se ipak vratio u grad, rane su malo zacijelile, kuæe i ulice oživjele, istina, ne onako bujnim životom kao nekada; na Poljani nema gužve, ali ipak, to je onaj isti grad, isti ljudi, iste tuge, iste radosti. Jedino je teško, a i nama svima neshvatljivo, da je to u slobodnoj Hrvatskoj moguæe i normalno da se u svojoj ulici, u svome gradu žrtva mora sklanjati zloèincu koji joj se u lice može ceriti, ljudskoj nakazi kojoj je zbog političkih pritisaka dat oprost. Nadam se da æe ipak prije ili kasnije doæi vrijeme da æe takvi morati odgovarati pred licem pravde i pred svojim žrtvama za svoje zloèine.

Pogled s Gradine

Veæ je eto desetak dana od povratka iz Drniša a moja stranica još posve bijela, ne moš se ni sresti sa sobom, a kamoli nešto zabilješiti. Samo posao, posao, rutina, obveze. I to ti je život. Ima li što gore? Osim onoga kad nemaš posao, kad ga traš, pišeš molbe, a nitko ti ne odgovara.

Pokušavam vratiti film unazad i barem u fragmentima opisati ono oduševljenje naše male skupine pogledom s Gradine na opjevanu rješicu Èikolu kako se kroz uski kanjon, duboko dolje, tek vidljiva, ali buša, probija prema svome cilju; na Drniš koji okupan suncem izgleda još ljepše nego u sumrak, na u ovo doba raskošno Petrovo polje , kojemu æe vjetrovi sa Svilaje i Dinare uskoro ispiti njegovu svješinu i zelenu boju pretvoriti u sivu.

Èudimo se odkud ovdje ostaci minareta dšmije, ali nam Branka, drniška nevjesta , inaše povjesnišarka umjetnosti, objašnjava da ih je ovdje u doba osmanlijskog gospodstva bilo æak pet. I crkva sv. Ante u blizini bila je u to vrijeme pretvorena u dšmiju, pa se i sada jasno vide intervencije orijentalnog arhitekta. Na srešu, sveti Ante je opet na svome mjestu, a ja se pitam kad æemo i mi, naše društvo, biti na šsvom mjestuš. Pomozi nam sveti Ante.

Nešu vas više zamarati zemljopisom; veæ sam pisao kako smo se svi mi, koji smo prvi put ovdje, iznenadili kako je Drniš pravi lijepi gradiš mediteranskog štiha, sa dosta zelenila, s lijepim kaletama, kamenim

fasadama i skalnadama, a Pero je na te naše pohvale uzvratio: „Pa vi mene vrijeđate, šta ste vi mislili?“. Još se vide tragovi rata, vidi se da je dosta toga stalo, da nema ulaganja, kao u osatalom i u drugim dijelovima domovine, osim naše metropole i nekoliko najvećih gradova, ali ipak dosta toga je učinjeno, mnoge rane su zacijeljene i život se vratio.

U šetni gradom Peru na svakom koraku zaustavljaju i pozdravljaju susjedi, kojima se oèito nije nikada zamjerio, među njima i Ante, Budišin vršnjak i prijatelj, s kojim se odmah slažemo da bi Budiši pravo mjesto bilo na Pantovèaku, da nema pravo odbaciti koplje u trnje, jer je jedan od rijetkih koji je politiku shvaćao i prakticirao kao najèasnije zanimanje. Uz to nam Ante otkriva kako se èesto zna i posvaditi s prijateljima zbog ružnih rijeèi na raèun Hercegovine i Hercegovaca.

Na povijesnoj Gradini susrećemo povratnicu iz Australije koja je tamo ostavila sve, jer su joj nedostajali ovi mirisi borova i èempresa i vjetar sa Svilaje i eto odlučila pokušati naèi ovdje, u svom rodnom zavièaju, svoj mir, sebe, smisao svoga života.

U lijepo uređenom parku, kakav se može vidjeti samo gradovima s bogatom tradicijom, naše dame poziraju uz fontanu, vrijedno originalno Meštrovićevo djelo.

http://www.drnis.hr/o_drnisu/povijest00.asp

Visovac

U biti, naš glavni cilj je bio: vidjeti Visovac i Roški slap, o kojima smo veæ toliko toga slušali i èitali. I nakon obilaska stare drniške Gradine, nakon šetni ulièicama Drniša, posjeta groblju prilièno

udaljenom od
 grada, koje je za vrijeme progonstva bilo devastirano kao i cijeli grad,
 nakon
 kraæe vožnje preko miljevaèkog platoa, evo nas pred pravim remek djelom
 prirode
 – Visovaèkim jezerom u kome rijeka Krka, nakon nestašnih i buènih Roških
 slapova, na neko vrijeme, prije nego što æe nastaviti prema svome moru,
 nalazi
 svoj kratki smiraj; i tu sada njene, poput smaragda zelenoplave vode
 oplakuju i
 èuvaju otoèiæ u sredini jezerca sa crkvom i samostanom, dobro
 zaklonjenima
 krošnjama stabala, meðu kojima se veæ izdaleka prepoznaju viti
 jablanovi.

Jablanovi... “Jednog
 je zasadio djed kad je majka rodila oca, dva je zasadio stric kad je
 djed
 oženio sina, dva je zasadio otac kad je majka rodila petog sina, Otac je
 imao
 pet sinova, sad ima sina i pet jablanova“ (Virgilije N.)... Ove su
 posadili
 braæa redovnici. Monumentalno. Prelijepo. Ostajemo bez rijeèi. Kao kad
 se ulazi
 u katedralu. Šutimo, svako sa svojim mislima, i divimo se. Ja pokušavam
 uhvatiti svojim fotoaparatom barem djelæ te ljepote, ali vidim: ne ide
 to kako
 bih želio. Ne vjerujem da bi išlo i najboljem majstoru. Jer to je
 neuhvatljivo
 i neopisivo.To se mora vidjeti, doživjeti, osjetiti, svim osjetilima,
 cijelim
 svojim biæem.

Dragi roditelji, uèitelji, profesori, ministri,
 dovedite
 ovdje našu djecu, našu mladež; bit æe vremena za Prag, za Pariz, za Rim,
 za
 španjolske plaže; neka prije otkriju svoju domovinu. Ne samo ovdje:
 bezbroj je
 ovakvih mjesta diljem Lijepe naše: od Slavonije ravne, slikovitog
 Hrvatskog
 Zagorja, do Like i Gorskog kotara, da ne spominjem onu dugu nisku bisera
 od
 otoèja u najljepšem moru na svijetu. Kad je upoznaju, onda æe je znati i
 cijeniti. I voljeti. I putovati svijetom kao ponosni ljudi. Poštujuæi
 tuđe,
 ljubeæi svoje.

Na rubu kanjona, na vidikovcu, usamljena i pomalo
 sjetna
 skulptura posljednjega hrvatskog kralja
 Petra Svaèiæa na tronu, sa štitom i maèem, zamišljena lika, s
 pogledom na tu hrvatsku ljepotu, i...možda u naše dane, i kao da se

pita: "Quo vadis Croatia?" Doista: imamo svoju Hrvatsku, toliko smo je sanjali, ali kako se èini nismo baš puno sretniji: svaðamo se meðusobno, okrivljujemo se zbog svega i svaèega, dijelimo se po svim avovima, èini se više nego ikada ranije, neki bi se veæ vraæali "misirskim loncima", neki se veæ nude kao toliko puta kroz našu povijest stranim gospodarima.

Pero ima pravo: "Nije Mojsije sluèajno pustio da njegov narod luta pustinjom sve dok i posljednji rob ne umre. I svi oni koji se ne mogu osloboditi ropskog mentaliteta. Još æe ovo naše lutanje potrajati".
Meni pada napamet: "Hoæ li sloboda umjeti da pjeva, kao to su robovi pjevali o njoj?"

Dobrim vijugavim putem kojega je napravila HV spuštamo se prema jezeru; na obali ne nalazimo nikoga; niti na otoku vidimo znakove života. Meðutim ubrzo od otoèa stiže k nama mala brodica s dva laðara, turistièka djelatnika Nacionalnog parka. Uobièajeni pozdravi i upoznavanje, i uskoro se pokazuje kako je jedan od njih Ksenijin susjed iz Dubravica. Jedna karta manje – eto dobrodošlice susjedi. Brodiæ i laðari djeluju sigurno, unatoè valovima i laganom ljuljanju, nema straha. Na povratku zajedno sa župnikom doznajemo kako i ova kratka plovidba ponekad zna biti opasna, i kako je pred pedesetak godina zbog prevrtanja prepunog brodiæa, jezero uzelo žvoto estoro djece koja nisu znala plivati.

Razmišljam kako je bilo prvim redovnicima kad su došli na ovo mjesto, kad su ugledali pusti greben na sredini. Što su mislili, što su govorili? "To je pravo mjesto?" Koliko im je truda trebalo, veslanja i kopanja, kamena i vremena, a tek koliko volje i upornosti. Je li se isplatilo? Ima li smisla? Ja vjerujem da ima. Iako su mnogi od njih tu našli svoj križ. Pravi križ kakav je bio onaj njihova Uzora. Smisao je u idealima, u putu prema njihovom ostvarenju, u ostvarenju zamišljenih ciljeva. Bez obzira dokle

stigli. "I
 mrijeti ti æeš kad poèneš u ideale svoje sumnjati...“

Redovnici su tijekom
 stoljeæa marljivim radom pretvorili kamenu hrid koja je stršila iznad
 vode u
 otok pun zelenih stabala i šarenog cvijeæa, voæa i povræa. Sve to
 zaokružuje
 plavo-zeleni odsjaj vode hladne. Suradnjom èovjeka i prirode, zgrade na
 njemu –
 samostan i crkva – sljubili su se s krajolikom u jedinstvenu
 ambijentalnu
 cjelinu....(Brošura)

Ako ste, dragi èitatelji,
 kojim sluèajem izdržali do sada, neæu više testirati vaše
 strpljenje; toplo
 vam preporuèam da otvorite - kliknite na ovu adresu na stranici Hrvatskog kulturnog
 vijeæa i
 proèitajte odliènu reportažu o Visovcu Ljubomira Škrinjara.

http://hakave.org/index.php?option=com_content&task=view&id=3171&Itemid=152

...Otok Visovac spada u najvažnije prirodne i
 kulturne
 vrijednosti Republike Hrvatske. Osnovica je otoka bijeli kamen
 (škriljevac) i
 do dolaska franjevacâ bio je gotovo okrugao. Franjevci su ga kasnije
 stoljeæima
 proširivali navozom kamena i zemlje, i pretvorili u jedinstveni
 floristièko-hortikulturni krajobrazni spomenik. Na otoku danas postoji
 195
 biljnih vrsta iz 167 rodova i 75 porodica. Od toga je 106 vrsta
 samoniklog
 bilja.

Visovac se, prema saèuvanim dokumentima, prvi
 puta
 spominje 1345. godine pod imenom Lapis Albus u Darovnici
 hrvatsko-ugarskog
 kralja Ljudevita Anžuvinskog. U to vrijeme su otok, zapravo otoèiæ,
 naselili
 pustinjaci - eremiti sv. Augustina (Ordo eremitarum S. Augustini) koji
 na
 kamenoj hridi, nazvanoj Bijeli kamen (lapis albus), grade maleni

samostan i
gotičku crkvicu posvećenu sv. Pavlu (apostolu, a ne prvom eremiti),
moguće na
uspomenu slavnog bana Pavla i ubi ...

Rijeka Krka i
slap

Rijeka Krka izvire iz
planine Dinare na istočnom rubu kninskog polja, ispod 20 metara
visokog
slapa, te zatim ravnim kninskim
poljem, pa kistanjsko - drničkom zaravni, probija se slikovitim kanjonom
s
veličanstvenim sedrenim barijerama preko kojih huče nepresušni slapovi,
da bi
se nakon 75 km uzbudljivog toka smirila u Prukljanskom
jezeru nedaleko Skradina i napokon u sinjem moru, u
i ibenskom kanalu.

Osim brojnih manjih
kaskada Krka ima osam velikih slapova od kojih su dva najljepša - i slap i Skradinski buk, oba
unutar Nacionalnog parka Krka. Svojom ljepotom
i osobitosti i slap i Skradinski buk poznata su i atraktivna
izletišta jer
raskošni slapovi, prekrasni krajolici i ostale prirodne zanimljivosti
privlače
mnogo izletnika i ljubitelja

i slap nalazi se
na srednjem dijelu toka rijeke Krke, uzvodno od Visovačkog jezera, dužina
mu je
650 metara, a širina 450. Sačinjava ga prostrano slapište koje se
sastoji od
22,5 metarskih slapova, velikog broja vodenih rukavaca, kaskada,
sedrenih
otoka, i plodnih obradivih površina. Ukupna visina slapišta je 27 metara
(broj:)

Sve je
ovdje na svoj način veličanstveno i uzbudljivo: i ljuti miljevački
kamen, i ta mala ali moćna rijeka Krka, koja kroz tvrdi kamen prokri sebi
put do

žuđenog mora, i ti slapovi i jezera, i otoèiæ Visovac sa crkvom i franjevaèkim samostanom, što na slavu Božju, svojim golim rukama napraviše redovnici. I nakon obilaska Visovca i sretne plovidbe natrag na kopno, opijeni dojmovima svime viđenim, evo nas u podruèju Roškog slapa.

Ugodna šetnja u debeloj hladovini borova, crnjike i drugog raslinja, i uz zaglušujuæu buku slapova; uz cvrkut ptica i opojne mirise mediteranskog bilja, nakon koje slijedi odmor i ruèak u restoranu vidikovcu od kojega puca predivan pogled prema kanjonu Krke, koja æe se nakon kraæeg toka, kad se probije meðu grebenima, sruèiti i smiriti u Visovaèkom jezeru.

Klonim se opisivanja gastronomskih užitaka, ali ne mogu ne pohvaliti tradicionalni jelovnik ovog kraja i vještinu domaæina; mene su se ipak više dojmili ljudi, najviše brat Ante i njegova Kata, a posebno mladi profesor zemljopisa, èini mi se imenom Dane, koji bi odmah, po svom znanju i iskustvu, i po tome koliko je toga putujuæi svijetom vidio i upoznao, mogao preuzeti dužnost ministra turizma. Bila je to prilika za otvaranje svih moguæih tema, od povjesnih do politièkih, gospodarskih i svih drugih. i za spomenuti ljude koji su svaki na svoj naèin ostavili tragove i na lokalnoj i na nacionalnoj razini. Kako bi bilo moguæe govoriti o Drnišu a ne spomenuti Dražena Budišu, Ivana Aralicu , Stojka Vrankoviæa, a ja bih dodao i vrsnog doktora, pravoga èovjeka i prijatelja Matu Mihanoviæa, što se ono svojski brine da nas posve ne ostavi zdrav razum i s posebnim zadovoljstvom prvog šumara u grada Zagreba Petra Širiniaæa. Ako želite doznati više o Drnišu i njegovim znamenitostima - pogledajte:

<http://www.nprka.hr/#/prirodna-bastina/slapovi/?lang=hr>

<http://www.slaptours.hr/krka.htm>

Hercegovaèki kolaèi u Dubravicama

U kasno
popodne evo nas u Ksenijim Dubravicama: lijepo, pitomo mjesto,
sve u zelenilu i pod raslinjem, gdje južni vjetriæ uz mirise smilja i
borova
donosi i dašak mora. Na terasi roditeljske kuæe, u hladu maslina,
probamo
odliène kolaèe spremljene u Hercegovini (ništa bez Hercegovine), koji se
odlièno slažu s fino rashlaðenom domaæom kapljicom. U mjesnoj crkvi,
svetištu
Gospe Lurdske, od vrlo ljubaznog sveæenika, doznajemo da se broj
stanovnika od
Domovinskog rata dvostruko smanjio i da je u zadnjoj godini imao samo
jedno
krštenje, ali zato desetak sprovoda. Zašto je to tako? Tijekom vožnje
natrag u
bazu, u naš Hotel Park, slijedi rasprava o tome što bi vlasti trebale
poduzeti
da se život vrati ovdje i sve ostale dijelove Hrvatske, da se zaustavi
trend napuštanja
sela i odlaska u metropolu i druge velike gradove. Ovdje glavnu rijeè
ima
Zvonko, profesor s iskustvom saborskih rasprava, ali to æemo ostaviti za
neku
drugu prigodu.

Kod Kate i Ante Š.

Nedjelja
prijepodne, naš posljednji dan u ovom lijepom kraju. Najprije
dogovorena kavica kod Kate i Ante. Divimo se najljepšem vrtu u Drnišu
kojega je
osmislila Kata, s raznovrsnim cvijeæem kojemu ne znam imena, s malom
fontanom i
nizom svakojakih kamenih figura koje je pokupila i donijela sa svih
strana gdje
je išla, neke i dobro platila. Ante mi ponosno pokazuje svoju radionicu s
uredno posloženim alatima s kojima je u stanju napraviti sve što
pomisliš; u
što sam se uvjerio gledajuæi stubište u predvorju, pa kamin i sve ostalo
u
kuæi. Mene najviše raduje njihova vedrina i osmjesi na licu, kao znaci
da su se
veæ dobro oporavili nakon strašnih patnji tijekom satrapske krajnske
epizode. Pozdravljamo
se s obeæanjem da æemo se uskoro opet vidjeti.

Èavoglave

Bližilo

se podne kad smo krenuli prema sljedećem cilju – Thompsonovim
 Āavoglavama. I dok se polako vozimo cestom koja ide rubom pitomog
 Petrova polja
 , koje me podsjeća na Kupreško, prateći rječicu Āikolu, koja je u ovo
 doba
 prava, snažna rijeka, misli mi se vraćaju u one ratne dane, kada smo
 svakodnevno slušali sve gore i gore vijesti o stanju na ratištu; cijelo
 je ovo
 područje bilo okupirano, sve hrvatsko rastjerano, utamničeno, ili
 pobijeno,
 sela razrušena i spaljena, samo su Āavoglave ostale obranjene. Zamisljam
 onu
 poznatu sliku Thompsona i njegove družine u odorama i s oružjem, i
 gotovo ćujem
 onu poznatu, prkosnu pjesmu: „... stala braća da obrane svoje domove...“ U
 vrijeme kad se činilo da se srpskom stroju nitko i ništa više ne može
 suprotstaviti, ti seoski mladići iz Āavoglava, neustrasivo su stali i
 grleno, vući
 zapjevali, zaprijetili „... nećete u Āavoglave, niste ni prije...“ I nikad nisu ušli.

Mislim

da je ta pjesma, u to vrijeme kad su izgledi Hrvatske da se obrani
 od srpske agresije bili najmanji, djelovala na moral hrvatskih
 branitelja, pa i
 cijelog naroda, više nego stotine lažno žestokih govora nevjerodostojnih
 političara. Eto razloga zašto Marku Perkoviću Thompsonu, tom omiljenom
 hrvatskom pjevaču, branitelju, svi oni kojima slobodna Hrvatska nije na
 srcu,
 ni danas ne mogu oprostiti. A zašto? Pa on pjeva samo o ljubavi, prema
 svome
 narodu, prema obitelji, svome zavičaju, svojoj domovini, svojim
 prijateljima,
 suborcima; u njegovim pjesmama nema mržnje ni prema kome. On ne poziva na
 osvetu, ne zaziva mržnju. Pa zašto onda, ono što je dopušteno drugima,
 što je
 je normalno Talijanu, Francuzu, ili bilo kome dugom pripadniku nekog
 naroda, ne
 bi bilo dopušteno Hrvatima? Kako to da u hrvatskoj Puli nema mjesta za
 nastup hrvatskog
 domoljuba, a ima za one čije su pjesme pratile četnike u njihovu pohodu
 na
 hrvatska sela i gradove? Kako to razumjeti? Ako pročitate intervju s jednim drugim velikim drinjanom Draženom
 Budićem, sve će vam
 biti jasnije.

http://www.mojsvijet.hr/index.php?option=com_content&task=view&id=335&Itemid=1

I u

takvim mislima, evo nas pred
 lijepom, novom crkvom Hrvatskih mučenika u Āavoglavama, mnogi

vele Thompsonovom,
 mada se to ne dopada ni njemu ni njegovim mještanima, jer žele da se na
 nju
 gleda kao na zajedničko djelo, mada svi znaju da je bez njega ne bi
 bilo. Crkva
 je izgrađena po uzoru na starohrvatsku arhitekturu, a projektirao ju je
 arhitekt
 Emil Šverko.
 Kada smo došli crkva je bila zatvorena, a oko nje sve pusto. Malo
 kasnije dolaze nam dva mladića iz mjesta, rekoše da rade u Hrvatskoj
 vojsci, i
 od njih doznajemo kako sve ovo izgleda za Dan pobjede kad se tu okupi i
 do
 stotinu tisuća ljudi sa svih strana. Nakon kraćeg zadržavanja upućujemo
 se
 prema mjestu snimanja onog čuvenog spota s braniteljima, na izvor sada
 već mitske
 rijeke Ćikole...

...Božjom svjetlošću
 stvoren i izvorom rijeke Ćikole obogaćen, prostor Ćavoglava, bio je
 nastanjen
 još od brončanog, ilirskog, rimskog i starohrvatskog doba do naših dana.

Ovaj prostor južnog dijela Petrova polja, kroz koji vijuga Ćikola,
 zajedno s
 jedne strane moćnom Svilajom, na koju se naslanjaju Ćavoglave a s druge
 Moseom, rađao je život dostojne snage i vjere za svoju opstojnost.

I u noviju hrvatsku
 povijest, ovaj kraj i selo Ćavoglave ulaze, upravo poznati po svojoj
 odlučnosti
 i čvrstoći u iskazanim vrednota hrvatskog čovjeka i Hrvatske
 Države. Slijedeći
 duboku vezanost za svoje korijene, žitelji mjesta Ćavoglave, kao i oni
 koji su
 rođenjem i podrijetlom vezani za Ćavoglave, potaknuli su izgradnju
 crkve HRVATSKIH MUŠENIKA u
 Ćavoglavama.

Izgled crkve se
 temelji na starohrvatskoj arhitekturi i graditeljstvu – jednom od
 temeljnih
 simbola nacionalnog identiteta, a autor je arhitekt Emil Šverko, koji je za to svoje djelo dobio
 značajnu nagradu struke..(fra Ilija).

Ako želite poslušati Bojnu Ćavoglave - kliknite

<http://www.youtube.com/watch?v=VvDkHG29gqM>

Otavice

Nakon

Āavoglava put nas vodi prema Otavicama i Crkvi presvetog otkupitelja, ujedno i grobnici –mauzoleju obitelji našega najveæeg umjetnika – kipara Ivana Meštroviæa, prvom Hrvatù èija su djela našla mjesto u najveæim svjetskim muzejima i galerijama. Lijepo, monumentalno. Treba doæi, treba vidjeti, diviti se i pomoliti.

Za vrijeme Domovinskog

rata Crkva je bila okupirana. Āetnici su koristili njen dominantan položaj na uzvisini iskopavši okolo cijeli sustav bunkera i rovova. Osim izranjavane prirode, i sam je objekt doživio strašnu devastaciju.... Smrt i raazaranje ostavili su tragove. No danas, u miru obnovljene crkve i njene okoline iznova spoznajemo da je smrt prisutna, ali ne vlada. (B.M., Brošura)

Ostavljamo

lijepo Petrovo polje, posljednji put bacamo pogled na Āikolu koja je ovdje veæ prava, nabujala rijeka, i uz povremeno osvrtnje prelazimo planinu Svilaju, koja je sada za divno èudo bez vjetra, da bi bez zaustavljanja u Vrlici potražili izvor jedne druge rijeke ljepotice – Cetine. U pravoslavnom groblju u blizini izvora, uz nove nadgrobne spomenike s æiriliènim natpisima, vidimo i dosta starih, iz nekih ranijih vremena, koji otkrivaju da su tu prije živjeli neki drugi žitelji kojima je pripadala i ova crkva èiji su ostaci tu pred nama, starohrvatska Crkva svetog spasa, koju su nam pokušali prisvojiti. Ali, to je veæ druga prièa..

Zasluženi

odmor i okrepa u Ivanovim dvorima u Zvonimirovu gradu, koji su svakako za preporuku, i - pravac Zagreb.

Slijedi
druženje na Velebitu...

*

*

*